

Акт
обстеження лісових насаджень філії «Центральний лісовий офіс»
ДП «Ліси України», що потребують проведення заходів
з поліпшення санітарного стану лісів у 2026 році

06.11.2025

с. Оникієве

Нами, начальником відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Херсонлісозахист» РОМАНСЬКОЮ Ларисою, інженером охорони та захисту лісу філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» ГАПИЧЕМ Іваном, лісничим Вільховатського лісництва Оникіївського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» РУДКОВСЬКИМ Богданом та Ємилівського лісництва МАРКІВСЬКИМ Леонідом проведено з 03.11.2025 по 06.11.2025 року лісопатологічне обстеження лісових насаджень Оникіївського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Філія) з метою призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 296,5 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2020 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	Площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнога	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар	
Вільховатське	5	2	25,3	1	8	10ДЗ+ЯЗ	90	0,6	2	23	30	245	3
Вільховатське	5	2	25,3	2	8	10ДЗ+ЯЗ	90	0,6	2	23	30	245	3
Вільховатське	5	2	25,3	3	5	10ДЗ+ЯЗ	90	0,6	2	23	30	245	3
Вільховатське	5	2	25,3		4,3	10ДЗ+ЯЗ	90	0,6	2	23	30	245	3
Вільховатське	5	4	4,2			10ДЗ+КЛГ	90	0,6	2	24	30	265	3
Вільховатське	5	5	0,8			10ЯЗ+ДЗ	80	0,6	1А	28	32	330	3
Вільховатське	8	1	8,1			8ДЗ1ЯЗ1КЛГ	70	0,7	1	22	28	255	3
Вільховатське	8	4	2,3			6ДЗЗЯЗ1КЛГ+ГЗ	70	0,6	2	22	28	205	3
Вільховатське	8	6	0,9			9ДЗ1ЯЗ	110	0,6	3	22	30	230	3
Вільховатське	8	14	1,9			7ДЗЗЯЗ	60	0,8	2	18	22	215	3
Вільховатське	8	19	5,4			9ДЗ1ЯЗ	85	0,7	2	22	28	265	3
Вільховатське	8	21	4,9			9ДЗ1ЯЗ	95	0,7	2	23	28	270	3
Вільховатське	9	8	11	1	8	7ДЗ(105)ЗДЗ(105)+ЯЗ+КЛГ	105	0,6	2	25	36	260	3
Вільховатське	9	8	11		3	7ДЗ(105)ЗДЗ(105)+ЯЗ+КЛГ	105	0,6	2	25	36	260	3
Вільховатське	9	9	1,7			8ДЗ2ЯЗ+КЛГ	105	0,7	2	26	36	320	3
Вільховатське	11	6	5,1			9ДЗ1КЛГ	55	0,7	1	19	20	200	3
Вільховатське	11	9	10	1	5	8ДЗ2ЯЗ+КЛГ	70	0,7	1	23	26	285	3
Вільховатське	11	9	10		5	8ДЗ2ЯЗ+КЛГ	70	0,7	1	23	26	285	3
Вільховатське	14	4	0,6			10ДЗ	55	0,7	2	18	22	200	3
Вільховатське	38	4	1,7			7ДЗ2БРС1КЛГ	67	0,7	1	24	30	270	3

Вільховатське	39	7	1,1			4Д36ЯЗ+КЛГ	64	0,7	1	24	30	325	3
Вільховатське	40	11	4,6			7Д32ЯЗ1КЛГ+БРС	70	0,6	1	23	30	230	3
Вільховатське	40	13	6,8			6Д33ЯЗ1КЛГ+АКБ	69	0,7	1	22	26	265	3
Вільховатське	40	14	2,7			10Д3+КЛГ+ЯЗ	96	0,7	3	22	28	270	3
Вільховатське	44	2	9	1	5	10Д3	53	0,8	1	19	24	255	3
Вільховатське	44	2	9		4	10Д3	53	0,8	1	19	24	255	3
Вільховатське	44	9	4,5			7Д32ЯЗ1КЛГ	57	0,7	1	20	24	225	3
Вільховатське	46	7	1,3			8ЯЗ2ДЗ	80	0,8	1	27	28	395	3
Вільховатське	46	11	6,5			9Д31ГЗ+ЧШ	90	0,7	1	26	32	310	3
Вільховатське	48	9	7,2			10Д3+КЛГП	115	0,6	2	26	36	285	3
Вільховатське	49	1	0,5			9Д31КЛГ+ЛПД+АКБ	58	0,7	2	19	22	205	3
Вільховатське	49	8	1,4			10ЯЗ+ДЗ	80	0,7	1А	29	32	385	3
Вільховатське	73	6	3,1			6Д33ЯЗ1КЛГ+ЧШ+ЛПД	70	0,7	1	23	28	270	2
Вільховатське	73	7	0,3			8Д32ЯЗ+ЛПД	55	0,7	1	20	22	240	2
Вільховатське	73	8	0,6			8Д32ЯЗ+ЛПД	61	0,7	1	20	22	220	2
Вільховатське	73	9	0,7			10Д3+ЧШ	61	0,7	1	22	24	270	2
Вільховатське	73	10	3,7			10Д3+ЛПД+ЧШ	62	0,7	1	20	22	230	2
Вільховатське	73	11	4,2			9Д31ЛПД+ЧШ	63	0,7	1	22	26	260	2
Вільховатське	73	15	9,5	1	5	7Д33ЯЗ+КЛГ+ЧШ+ЛПД	65	0,7	1	23	28	290	2
Вільховатське	73	15	9,5		4,5	7Д33ЯЗ+КЛГ+ЧШ+ЛПД	65	0,7	1	23	28	290	2
Вільховатське	75	2	2,9			7Д31КЛГ1ЛПД1ЯЗ	83	0,7	2	24	30	295	2

Разом по лісництву 154,5 га

Ємилівське	1	14	1,3			10Д3+КЛП	72	0,6	1	24	36	260	3
Ємилівське	2	2	2,1			7ЯЗ3ДЗ+КЛГ	78	0,7	1	25	32	300	3
Ємилівське	2	10	2,4			7Д33КЛГ	80	0,6	1	24	30	245	3
Ємилівське	2	11	4,1			8Д32ЯЗ+КЛГ	58	0,7	1	20	24	240	3
Ємилівське	3	3	13,2	1	6,9	10Д3+ЯЗ	80	0,7	3	20	28	235	3
Ємилівське	3	3	13,2		6,3	10Д3+ЯЗ	80	0,7	3	20	28	235	3
Ємилівське	4	10	9,6	1	3,2	6Д33ЯЗ1ЛПД+КЛГ	70	0,7	1	24	28	300	3
Ємилівське	4	10	9,6		6,4	6Д33ЯЗ1ЛПД+КЛГ	70	0,7	1	24	28	300	3
Ємилівське	5	25	2,3			8Д31КЛГ1ЯЗ	85	0,7	2	24	32	250	3
Ємилівське	5	32	1,2			10Д3+ГЗ	90	0,6	2	25	32	270	3
Ємилівське	5	40	0,9			9Д31ЯЗ	80	0,7	2	23	30	280	3
Ємилівське	26	1	28	1	5,8	7Д32ЯЗ1КЛП	89	0,7	2	23	30	270	3
Ємилівське	26	1	28	2	7,1	7Д32ЯЗ1КЛП	89	0,7	2	23	30	270	3
Ємилівське	26	1	28	3	7,5	7Д32ЯЗ1КЛП	89	0,7	2	23	30	270	3
Ємилівське	26	1	28		7,6	7Д32ЯЗ1КЛП	89	0,7	2	23	30	270	3
Ємилівське	26	2	5,8			9Д31КЛП+ЛПД+ЧШ	70	0,7	2	20	26	220	3
Ємилівське	27	13	3,3			7Д32КЛП1ЛПД+ГЗ	70	0,7	1	23	32	255	3
Ємилівське	27	14	4,1			8Д31ЯЗ1КЛГ	57	0,7	1А	22	24	250	3
Ємилівське	27	15	4,3			6Д34ЯЗ+КЛГ+ЛПД	70	0,7	1	23	28	295	3
Ємилівське	27	16	4,9			10Д3+КЛП+ЯЗ	41	0,7	1А	19	22	210	3
Ємилівське	27	23	0,6			7Д33ЛПД	52	0,7	1	19	22	200	3
Ємилівське	27	24	0,4			7Д33ЯЗ+КЛП	70	0,7	1	22	28	270	3
Ємилівське	32	14	0,3			8ЯЗ2ДЗ	64	0,6	1А	25	28	265	3
Ємилівське	32	17	1,9			10Д3	75	0,7	1	23	30	280	3
Ємилівське	33	9	7,4			8Д31ЛПД1КЛГ+ЧШ	70	0,7	2	20	26	220	3
Ємилівське	33	37	4,4			10Д3+КЛП+АКБ	85	0,6	2	24	32	230	3
Ємилівське	35	3	2,1			10Д3+ЧШ	80	0,7	2	22	30	270	3
Ємилівське	35	4	1,7			7Д32ГЛ31ЯЗ+КЛГ+ЛПД	80	0,7	2	23	30	255	3
Ємилівське	35	13	7,3			10Д3+КЛГ+ЧШ	85	0,6	3	19	30	180	3

Ємилівське	43	8	5,9		7АКБ2ЯЗЛ1КЛГ	50	0,7	1	18	20	155	3
Ємилівське	45	4	4,8		10ДЗ	80	0,7	2	21	28	255	3
Ємилівське	45	10	1,4		6Д32КЛГ1КЛП1ГЛЗ	80	0,7	2	22	26	245	3
Ємилівське	48	2	7		9ЯЗ1БРС+ЧШ	77	0,7	1	24	28	265	3
Ємилівське	50	3	4,3		6Я32Д31БРС1ЯЗЛ	67	0,6	1	22	26	200	3
Ємилівське	50	5	5		5Я32Д32ЯЗЛ1БРС	57	0,6	1А	22	26	190	3
Разом по лісництву 142 га												
Всього по філії 296,5 га												

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Філії, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження Філії характеризуються погіршенням санітарного стану внаслідок пошкодження дерев хворобами лісу та стовбуровими шкідниками, про що свідчать характерні симптоми та ознаки пошкодження, ураження, прояви шкідливих організмів на дереві або його частині, що впливають на здатність виконання ним життєвих функцій (фотосинтезу, всмоктування води та поживних речовин) та призводить до ослаблення дерев, зменшення приросту та послідовним всиханням. Значну роль на погіршення санітарного стану лісових насаджень відіграло погіршення комплексу екологічно-кліматичних факторів (аномально висока весняно-літня температура повітря, зниження рівня ґрунтових вод, засухи та інше), що призвело також до ряду негативних змін в порушенні біологічної стійкості лісових насаджень.

Незважаючи на проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, загальна площа насаджень Філії з порушеною і втраченою біологічною стійкістю значно зменшилась, але не зникла зовсім.

Заплановані та відібрані в вибірку санітарну рубку дерева всіх листяних порід (дуб, ясен, клен, липа, акація, граб та інші) IV – VI категорії стану, з інтенсивною суховершинністю від 2/3 крони до 100%, всиханням більше половини скелетних гілок по всій висоті крони, відсутності річного приросту, в невеликій кількості зломи вершин, поодинокі дерева з дугоподібно зігнутими стовбурами, з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, з підірваною кореневою системою, відмираючими та всохлими водяними пагонами, з локальним відшаруванням кори та пошкодженням стовбуровими шкідниками (вусачами, златками, заболонниками, ясеневими лубоїдами). Під корою дерев наявні личинкові ходи, забиті трухою, що характерно для вусачів.

Крім дерев вражених стовбуровими шкідниками, по всіх лісництвах спостерігаються поодинокі листяні дерева уражені східчастим раком, охоплені ними рани понад 2/3 периметра із заглибленням в середину (частіше в комелі) та з виходом плодкових тіл дереворуйнівних грибів – трутовиків на різній висоті дерев, які є збудниками стовбурових гнилей листяних деревних порід. На ділянках виявлені плодкові тіла трутовика справжнього, який викликає білу мармурову ядро – заболонну стовбурову гниль та трутовика несправжнього, який викликає білу ядро-смуґасту стовбурову гниль корозійного типу.

Деревостани з переважаючою породою дуб поодинокі вражені поперечним раком з повним обхватом периметра стовбура з характерними ознаками – поперечними тріщинами, нерівними краями та деформованими стовбурами, що призводить до зниження приросту, ослаблення деревостану та сприяє буреломам.

На обстежених ділянках будуть відібрані у вибірку санітарну рубку дерева листяних порід (акація, ясен, клен та інші) поодинокі вражені некрозно-раковими хворобами: з наростами – напівкулястими напливами на стовбурах й пухлини (ракові утворення більше, ніж на 2/3 периметра) – здуттями або потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів.

Таким чином, в обстежених лісових насадженнях Філії відмічається пошкодження дерев хворобами лісу (некрозно-ракові хвороби, східчастий рак листяних порід, поодинокі поперечний рак дуба, стовбурові гнилі – викликанні плодовими тілами дереворуйнівних грибів), стовбуровими шкідниками: короїдами (лубоїдами, заболонниками), вусачами, златками.

Довготривале знаходження насаджень в такому незадовільному санітарному стані призведе до виникнення масових осередків шкідливих організмів.

Характер всихання поодинокий та груповий, ступінь всихання слабка та середня.

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях Філії залишати дерева, які виконують важливі біоценологічні функції та щоб зменшення повноти насаджень не було нижче встановленого показника повноти згідно «Санітарних правил в лісах України».

Рекомендації та пропозиції:

1. В насадженнях, що втратили біологічну стійкість, пошкоджених стовбуровими шкідниками та вражених хворобами лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників та хвороб лісу, здійснити заходи з поліпшення санітарного стану лісів із застосуванням найефективніших методів та технологій відповідно до вимог встановлених «Санітарними правилами в лісах України».

2. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежених насаджень потребують проведення **вибіркової санітарної рубки на загальній площі 296,5 га.**

3. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Філії здійснювати моніторинг за поширенням шкідників лісу та проводити наземні біологічні заходи боротьби із шкідниками лісу, а саме, розвішування гнізд для птахів. В осередках розмноження комах-камбіофагів викладати зрубані дерева, які будуть пастками для шкідників і вилучатимуться після заселення їх шкідниками (ловильні дерева).

4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів виконувати згідно вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27.07.1995р. №555.

Акт складений в 3-х примірниках:

Додаток: фотофіксація.

Начальник відділу моніторингу стану
Лісових насаджень ДСЛП «Херсонлісозахист»

Лариса РОМАНСЬКА

Інженер охорони та захисту лісу
Філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Іван ГАПИЧ

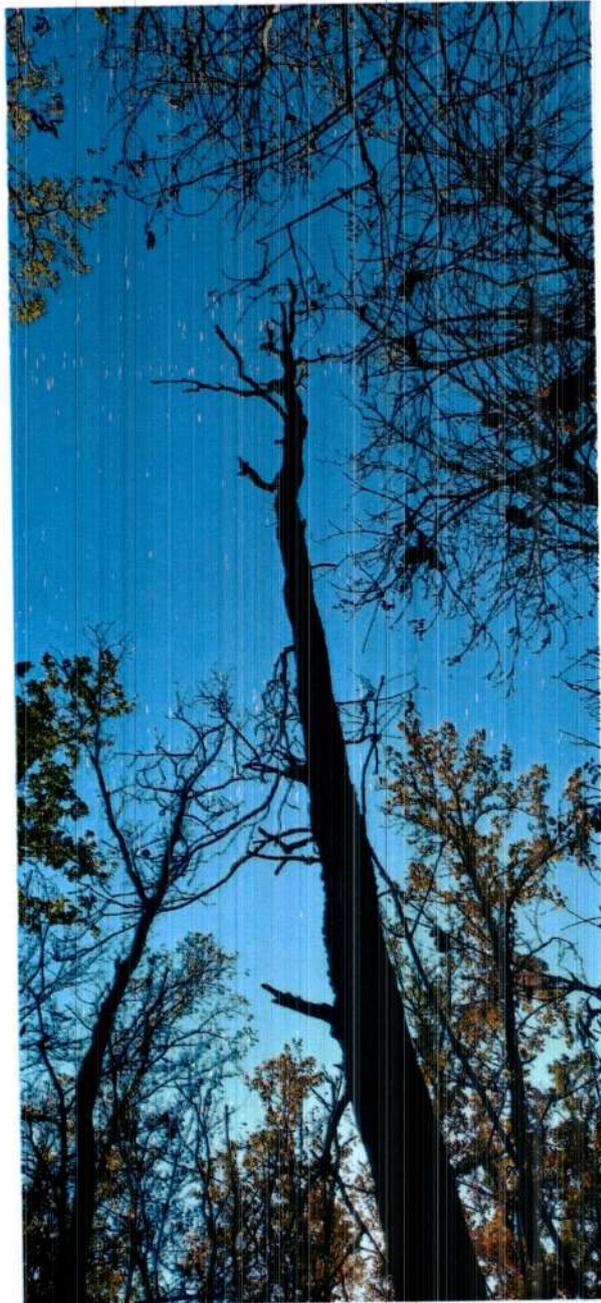
Лісничий Вільховатського лісництва
Оникіївського надлісництва
Філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Богдан РУТКОВСЬКИЙ

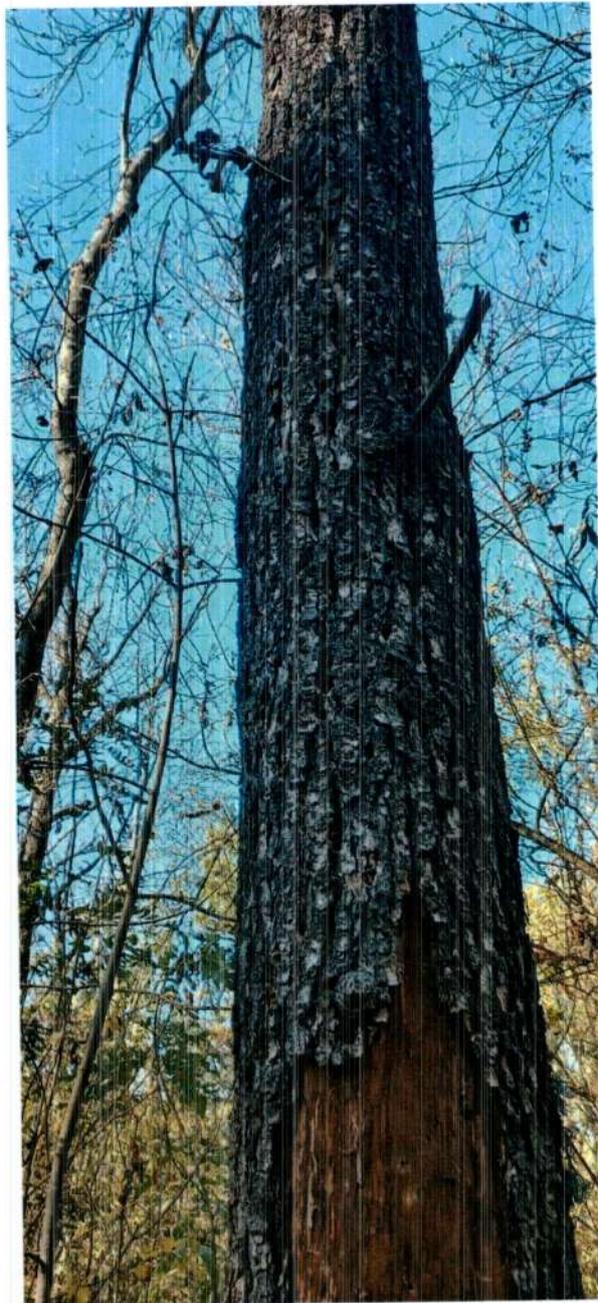
Лісничий Ємилівського лісництва Оникіївського надлісництва
Філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Леонід МАРКІВСЬКИЙ

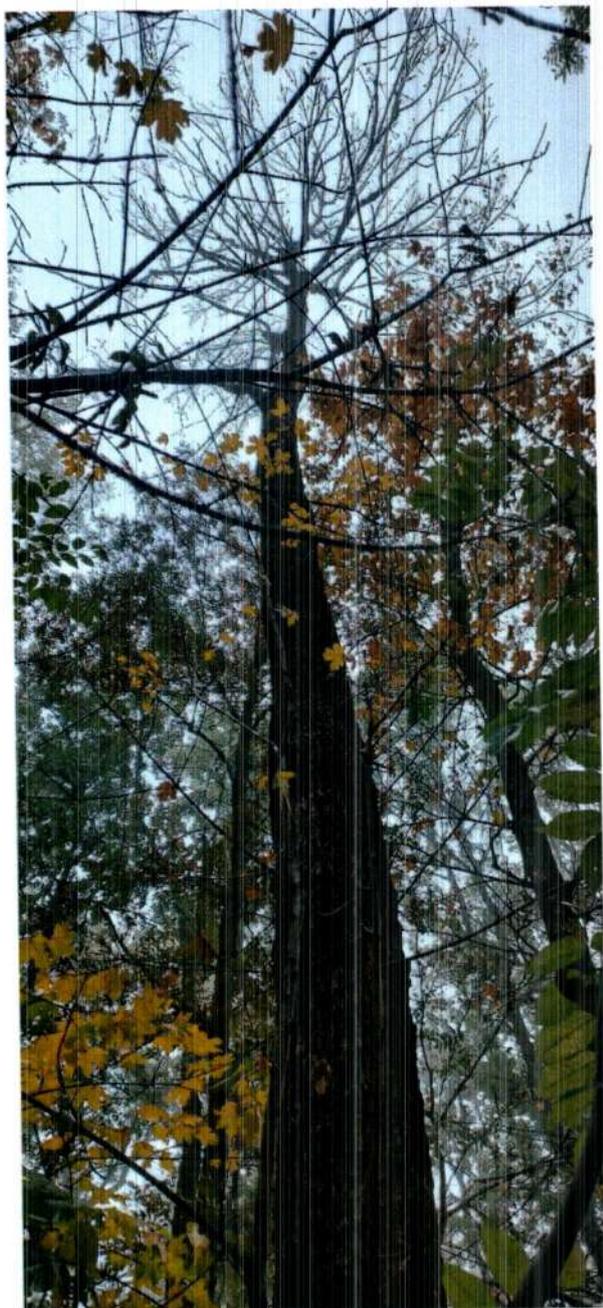
Фотофіксація до акту від 06.11.2025 року по Оникіївському надлісництву

Ємилівське лісництво кв.27 вид.13

кв.33 вид.9

Вільховатське лісництво кв.11 вид.9

кв. 73 вид.7